

PRINCIPER OCH STRUKTURER

PRINCIPER FÖR SAMVERKAN GÄLLANDE BARN OCH UNGAS HÄLSA

TILLSAMMANS
FÖR GOD HÄLSA
HELA LIVET

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

BARN OCH UNGAS HÄLSA - ETT GEMENSAMT ANSVAR	3
SYFTE	3
PRINCIPER FÖR SAMVERKAN	3
PARTER	4
STRUKTURER FÖR SAMVERKAN	4
LÄSANVISNING FÖR SAMVERKANSDOKUMENT INOM OMRÅDET BARN OCH UNGA	4
TILLÄMPNING	5
UTVÄRDERING OCH UPPFÖLJNING	5
GILTIGHET	5

Barn och ungas hälsa - ett gemensamt ansvar

Barn och unga är vår framtid. Alla barn¹ har rätt att växa, lära och utvecklas.

Uppväxtvillkoren har avgörande betydelse för psykisk och fysisk hälsa genom hela livet. Att ge varje barn goda förutsättningar till ett bra liv och en god hälsa är en av samhällets viktigaste uppgifter. Barn behöver en trygg uppväxt och god kontakt med sina föräldrar, vårdnadshavare eller andra viktiga vuxna. För att främja hälsa krävs ett helhetsperspektiv där barnets egna förutsättningar samspelar med relationer till familj och närmiljö, levnadsförhållanden, utbildning samt samhällets stödjande strukturer.

Att värna om barns bästa skapar möjligheter för samhället men innebär också utmaningar. Dessa utmaningar är för stora för att lösas av enskilda aktörer eller inom befintliga strukturer. Det krävs samverkan och ett gemensamt ansvarstagande för att skapa förutsättningar för god hälsa och trygga uppväxtvillkor för länets barn.

Samverkan genom länets stödstrukturer behöver ske på flera nivåer:

- **Främjande insatser** – för alla barn och föräldrar, med syfte att stärka skyddsfaktorer och främja hälsa och utveckling.
- **Förebyggande insatser** – riktade till grupper av barn och föräldrar med ökad risk, för att minska riskfaktorer och förebygga ohälsa.
- **Insatser för tidig upptäckt** – för att upptäcka barns och föräldrars behov av stöd i ett tidigt skede.
- **Samordnat stöd** – för barn och föräldrar med behov av stöd från flera samhällsfunktioner.

Syfte

Syftet med principerna för samverkan är att säkerställa en långsiktig, hållbar och jämlik samverkan mellan kommunerna i Jämtlands län och Region Jämtland Härjedalen.

Tillsammans ska vi arbeta för att stärka skyddsfaktorer² och minska riskfaktorer för att främja barn och ungas hälsa.

Principer för samverkan

Samverkan utgår från **fyra** grundprinciper:

- Barnets bästa i fokus
- Tidiga och samordnade insatser och arbetssätt

¹ Barn och unga oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

² [Hälsosamtalet i skolan | Region Jämtland Härjedalen](#) (Skydds- och riskfaktorer för skolelever i Jämtlands län)

- Delaktighet, inflytande och anpassad information
- Organisationer som stödjer och kompletterar varandra

Parter

Region Jämtland Härjedalen, länets åtta kommuner samt kommunalförbundet Jämtlands Gymnasieförbund. Principen omfattar all verksamhet inom regionen och kommunerna som på något sätt arbetar med barn och unga och där huvudmannaskapet utgår från ett offentligt uppdrag enligt lagstiftningen. Detta innebär att även enskilda verksamheter oavsett huvudman omfattas av principerna för samverkan såsom fristående skolor, enskilda förskolor, privata hälsocentraler, upphandlade verksamheter m.fl.

Strukturer för samverkan

Praktisk samverkan för barns och ungas hälsa kräver styrning på flera nivåer.

- **Länsövergripande politisk samverkansarena**
Syfte: stärka samverkan och utveckling mellan kommunerna och Region Jämtland Härjedalen inom område skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. I styrningen ingår att följa upp och efterfråga resultat av följsamheten till upprättade överenskommelser.
- **Länsövergripande tjänstepersonsarena**
Syfte: underlätta strategisk ledningssamverkan inom område skola, socialtjänst och hälso- och sjukvård. Till tjänstepersonsarenan kopplas en länsövergripande beredningsgrupp med syfte att stärka verksamhetsnära samverkan gällande barn och unga.
- **Lokala tjänstepersonsarenor**
Syfte: säkerställa att överenskommelser efterlevs på lokalgeografisk nivå och att en regelbunden strukturerad samverkan sker mellan de verksamheter som möter barn och unga.

Läsanvisning för samverkansdokument inom området barn och unga

Samverkansdokumenten är indelade i tre delar som riktar sig till förtroendevalda, chefer, medarbetare och samverkanspartners:

- Del 1 (grön) är ett ramverk med principer för samverkan gällande barn och ungas hälsa. Denna del förväntas vara hållbar över tid, tas fram och beslutas centralt i samverkansstrukturen.

- I del 2 (ljusblå) finns läns-gemensamma överenskommelser, med fokus på praktisk tillämpning och uppföljning. Överenskommelserna tas fram och beslutas centralt i samverkansstrukturen.
- I del 3 (gul) finns dokument för gemensam utveckling som ska bidra till parternas gemensamma målbild, exempelvis handlingsplaner och andra gemensamma utvecklingsdokument.

De tre delarna kompletteras av två delar för att stärka planerings- och utvecklingsförmåga samt underlätta lokal implementering:

- I del 4 (röd) finns utredningar och beslutsunderlag som klargör bakgrund och resonemang.
- I del 5 (mörkblå) finns stödjande dokument som läns-gemensamma rutiner, riktlinjer, checklistor och mallar. Denna del ska vara följsam efter verksamheternas behov.

Tillämpning

Parterna ska utgå från gällande lagstiftning och sina respektive grunduppdrag. Utöver detta är det ett gemensamt åtagande att implementera och sprida principerna för samverkan, överenskommelse och stödjande dokument inom den egna organisationen.

Utvärdering och uppföljning

Den länsövergripande tjänstepersonsarenan ansvarar för uppföljning och utvärdering av principer för samverkan och tillhörande samverkansdokument. Uppföljningen sker vartannat år (2028, 2030 osv.) med utgångspunkt i syfte och grundprinciper för samverkan. Resultatet redovisas i länsövergripande politisk samverkansarena.

Giltighet

Principer för samverkan gäller från och med 2026-03-01 tills vidare. Den länsövergripande politiska arenan ansvarar för att initiera revidering av principerna vid behov.

Mer information hittar du på

REGIONJH.SE/SAMVERKAN

